

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

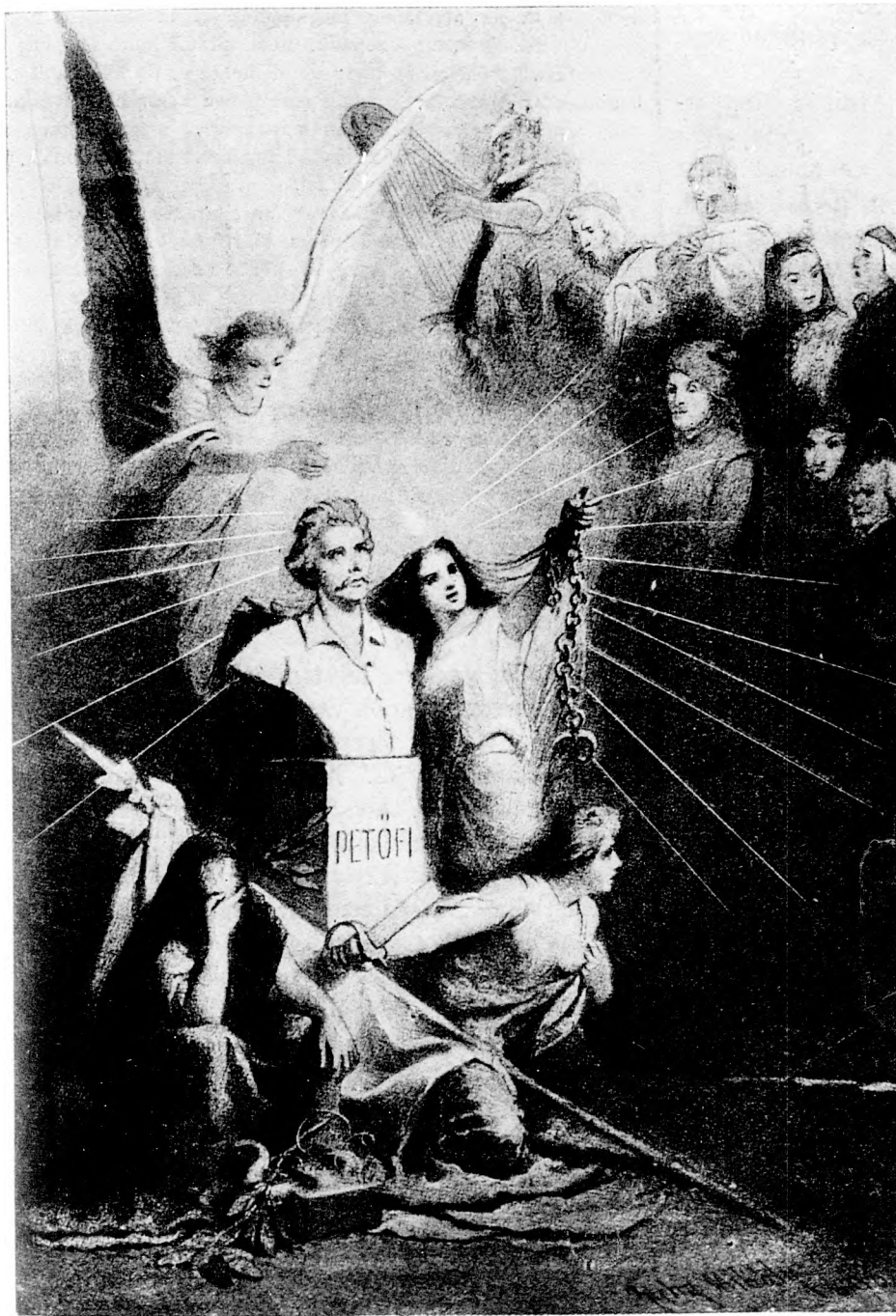
MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . 2 forint 60 krajczár.
Félévre . . . . 1 „ 30 „
Negyedévre . . . . 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

PETŐFI APOTHEOZISA.

A Petőfi-albumból Zichy Mihály rajza.

*Elhagyott vidéken
Pusztá domb aljában
Alszik örök álmot
Egy vitéz magában.*

*Egy pusztító vihar
Zug néha felette,
A világ talán rég
S örökre feledte.*

*Csendes éjszakákon,
Midőn nyugszik a gond,
S halvány hideg arccal
Busan virraszt a hold:*

*Az alvó vitézt egy
Szellem látogatja,
S a múlt dicső csaták
Hirével mulatja.*

*E csaták: Egy nemzet
Történeti éke,
Látogató szellem:
Milliók emléke!*

Lauka Gusztáv.

A szabadság ünnepén.

A magyar szabadság fölkelő napjának, márczius tizenötödikének félszázados évfordulóját ünnepelte ezen a héten a magyar nemzet rang, vagyon és korkülönbség nélkül. Egyedül a kormányzat benfentesei és az annak alárendelt szolgahad nem ült ünnepet, mert az országgyűlés többsége április 11-ikét fogja megünnepelni. E szűk érdekkörnek — mely képviselőházi többsége daczára is cseppnyi része a magyar nemzetnek — félrehuzódásával szemernyi árnyat sem birt vetni a márczius tizenötödiki ünnepre, mely méltóság- teljes és magasztos volt, mint egy nemzet ünnepéhez illik. Mert nemzeti ünnep volt eddig is negyvennyolcz óta a márczius idusa, az is lesz ezután is örök időkig. A magyar nép fényesen bebizonyította ezuttal is, hogy szívéből ezt a napot nem fogja kihuzni az idők végtelensége, vihara.

A márcziusi nagy idők vívmányait és Magyarország függetlenségének apostolait ünnepelték Magyarország minden részében, de sehol nem nyilatkozott meg hatalmasabban a lelkesedés, mint az ország szívében: Budapesten. A polgárságnak s az ifjuságnak tizezrei vettek részt ezeken az ünnepélyeken, a vigadóban, a nemzeti lovardában, a nemzeti muzeum előtt, Petőfi szobránál, a budai honvédelem előtt s a vértanuk sirjánál.

A szónokok lelkes megemlékezéseit viharos éljenriadal fogadta mindenütt. A közönség lelkesen tüntetett a sajtószabadság, az egyenlőség, testvériség, szóval márczius 15-ike mellett.

Örömmel láttuk a nemzeti közérzésnek ezt a hatalmas megnyilatkozását. Petőfi és társai nem küzdöttek hiába, a szabadságharcz vértanui nem ontották vérüket hasztalan, a mai nemzedék is lelkesül még a szabadságért, hisz száz meg százezer ember ajkáról zengett a szent eskü: „A magyarok istenére esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!”

Az ünnepélyekről szóló tudósításaink a következők:

Budapesten.

A magyar főváros az előző napi képviselőházi határozat daczára is lobogódiszbe öltözködött. Egyesek és közintézetek valósággal versenyeztek a város külső képének diszesebbé tételében. Különösen érdekes volt a Károlyi grófi család egyetem-utcai palotája, melyhez a 48-iki események nem egy emléke fűződik.

Az üzleteket és műhelyeket már a reggeli órákban becsukták s az utcákon nyüzsgött a nép ünneplő ruhába öltözötten. A fővároshoz közelebb és távolabb fekvő vidékeiről is sokan jöttek be az ünnepre. A szabadság ünnepének sikeréhez az idő-

járás is hozzájárult: napsugaras enyhe tavaszi reggelre virradt a magyar főváros.

A hatalmas ünnep a nemzeti lovardában délelőtt megtartott

népgyűléssel

vette kezdetét.

Horánszky Nándor nyitotta meg a gyűlést, bejelentvén, hogy a közönség által választott elnököt, gróf **Károlyi** Istvánt betegsége lekötve tartja Velenzében is így nem jelenhetett meg az ülésén s levélben menti ki magát.

Az érdekes levelet felolvasta, melynek megkapó szép része az alábbi:

Tisztelt Polgártársak! Ha nem volnék férfit és nem tudnék uralkodni érzelmeim fölött, könnyek hullanának szemeimből e pillanatban. Visszagondolva a 48-as időkre, márcz. 15-ére, végig vonulni látva lelki szemeim előtt az akkori idők mártírjainak, hőseinek, a szabadságért, a nép felszabadításáért kivégzett, elesett, az alkotmány megalapításáért munkálkodó nagy gondolkozóknak szent érzelmeit, nem siratni kötelességünk a mártirokat, a hőseket és nagy gondolkozókat, de hálát kell rebe gnünk az éghez, hogy velük eme nehéz korszakban a hazát megáldotta és hálaimánkat kell másodsorban a mártirokhoz, a hősökhoz és nagy gondolkozókhoz felküldenünk, kik ma már az eget sugározzák be fényükkel.

Adja Isten, hogy a magyar az oltár szentképeként esodálja, imádjja nemzedékről nemzedékre őket és emléküket s mint a 48-as években a magyar közös vallása a hazaszeretet legyen és maradjon.

Adja Isten, hogy a közpályán elkövetett vétségek fölött bíró ne a kard éle, vagy a golyó véletlen röpte, de az ország törvénye legyen.

Ne engedje Isten, hogy a magyar alkotmány szentségét, a szabadság szárnyait hivatlan kezek esorbitani, letördelni merészeljék és ne engedje a sors, hogy a honarúlást elfeledni, vagy megbocsájtani a magyar nemzetnek, vagy a nemzet kormányának még valaha eszébe juthasson.

Üdvözlöm önöket tisztelt polgártársaim e szavakkal:

Áldás Hazánkra!

Éljen a Király!

Gr. Károlyi István.

Az éljenzésekkel folyton megszakított levél befejeztével **Horánszky** elnök válaszolt az ünnep jelentőségét, a negyvennyolczas törvényeket, melyek kijelölték a nemzeti haladás utját. Áldást kíván ama kornak emlékére, kívánva, hogy hiven őrizze meg minden hazafi ama kor emlékezetét és adja át utódainak.

Ezután **Beöthy** Ákos beszélt, kifejtvén, hogy a magyar alkotmány a magyar nemzet ezeréves történetének jogalkotói erősségének folyománya, amely a századok folyamán folyton szilárdabb lett. Az 1848-iki törvények éppen azért élhettek át minden vihart és támadást, mert százados intézményeken alapulnak.

A dalárdák a beszéd után a *Talpra Magyar* énekelték, majd **Györy** Elek taglalta nagyszabásu beszédben a negyvennyolczas vívmányokat és az elért sikereket.

Végezetül az ifjuság szónoka, **Szemenyey** Kornél szólott röviden, felolvassa 12 új pontot, mely a magyar nemzet mai jogos követelményeit foglalja magában.

A népgyűlés ezzel a *Hymnus* eléneklése mellett véget ért. Ugyancsak délelőtt tartotta a

Petőfi-társaság diszgyűlését

a fővárosi vigadó nagytermében.

Itt **Jókai**, a márcziusi ifjuság élő nagy alakja, tartotta az ünnepi beszédet, melyet óriási tapsviharral fogadott a hallgatóság. Utána **Bartók** Lajos szavalta el a márcziusi napokat dicsőítő remek költeményét, **Rákosi** Jenő pedig, az „Otthon“ ujságíróegylet elnöke, a sajtószabadság megszületéséről, a népszabadság kivívásáról beszélt, Petőfi szavával végezvén beszédét: „Esküszünk, esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk“.

A történelmi nevezetességű sajtógép oda volt állítva az elnöki emelvény mellé megkoszorozottan s rajta volt a sajtószabadság két első példánya. A gép mellett egy nyomdai munkás mondott értelmes szép beszédet. A vigadóból a Petőfi-szoborhoz vonult az ünneplő közönség, hol **Jókai**, **Feszty** Árpád és **Rákosi** Jenő letették a társaság koszoruját a szobor talpazatára. Itt **Bródy** Sándor és **Pósa** Lajos szavaltak. Pósa remek költeményét lapunk más helyén közöljük.

Népgyűlés a nemzeti muzeum előtt.

A nép ünnepe délutánra esett. A Muzeum-körutat és az egész környéket beláthatlan néptömeg lepte el, úgy hogy a köcsiközlekedést is be kellett szüntetni s ember feletti erővel lehetett csak a tömegben áttörni. A cigányzenekarok a Hymnuszt játszásk s a tömegben óriási számban jelenlevő munkások a Marsellaise-t éneklik. **Tóth** Ödön, az egyetemi ifjuság elnöke szólott először az egybegyűlt néphez, majd **Wolfner** beszélt, ki Petőfi szellemét idézi föl. **Holló** Lajos orsz. képviselő szólott ezután. Szerinte a magyar nemzet milliói márczius 15-ikét a szabadság megszületésének, a nemzeti nagyság és nemzeti dicsőség fényes korszaka megnyitásának tekintik. És bármit hirdessenek az írástudók, ekként lesz az örökre beírva a nemzet szívébe. Az ezen a napon megszületett szabadságszeretet szétsugárzott az országba, az itt elhangzott eskü töltötte el a szíveket szent elhatározással. Mint a tűzkőve innen sugárzott szét a hő, a világosság, hogy behatoljon az utolsó faluba és a legkisebb kunyhóba is. Be is hatolt s mindenütt csak az hangzott el: *Mit kíván a magyar nemzet?* A negyvennyolcas törvények örök igazságok, melyekből nem szabad elengedni a magyar népnek semmit. Beszéde végén áttért arra, hogy mi e napon a magyar nemzet kötelessége. Sorakozásra, a nemzeti hősök példáinak követésére hívja fel a közönséget. **Kardhordó** Árpád beszélt utána, kinek beszéde után a Rác Pali, Balogh Károly és Radics Béla bandái elhúzták a „Szózat“-ot és utána a „Kossuth Lajos azt izente“ kezdetű nótát.

Ennek a hatása leirhatatlan volt. A férfiak könnyeztek, az asszonyok sirtak. Ünnepi hangulat szállta meg a kebleket.

Utána **Lukács** János a magyar munkások nevében arra serkenti barátait, hogy mindig előre törekedjenek.

Végül **Holló** néhány lendületes szóval berekeszti az ünnepet s fölhívta a nagy közönséget, vonuljanak a szabadságszoborhoz, hogy a kegyelet és hála jeléül letegyék az elhervadhatlan érdemek babékoszoruját.

A honvéd-szobor előtt.

A muzeum előtti ünnepség után felvonult a közönség a gazdagon díszített házsorok között a körutakon, Fürdő-utczán át Budára a honvédszobor elé, hol **Meszlény** Lajos méltatta a 48-as honvédek érdemeit. Utána **Lakatos** Miklós a 48-as honvédek nevében köszönetet mond a megemlékezésért. A mai állapotokat szembeállítva az ötven év előttivel, reméli, hogy jönni kell egy jobb korszaknak, mely — ugymond — fölrázza az alvó, zsibbadt nemzetet, hogy elseperje a hamis apostolokat, megszüntesse az önérdék, hivatal-, czim-, ranghajhászt, a husosfázékakat s emelje ki sirjából a Világosnál eltemetett független magyar hazát.

Az ünneplő, lelkesítő beszédek elhangoztával **Klein** Pál koszorut tett a szoborra a rendező-bizottság nevében és **Kun** Béla, a debreczeni jogakadémia küldöttje szavalt. Beszédét így végezte: Petőfi pedig aluszsa örök álmát. Lelke fölszállt Teremtőjéhez s ott fönn könyörög a magyarok Istenéhez, hogy „teremtse ujja e hazát“. Tegye nagygyá, boldoggá a magyart!

A Petőfi-szobor előtt.

A honvédszobortól a Lánchídon át, végig a Dunaparton, folyton hazafias, kegyeletes dalokat énekelve, Petőfi szobrához vonult az ünneplő város, mert szinte az egész város ott volt a szabadságharcz hősi halált halt dalosának szobránál.

Elsőnek **Molnár** Jenő dr. szólott lelkesen azzal kezdve beszédét, hogy az 1823-ik évben örvendetes esemény történt a Petrovics házaspárnál: egy fiugyermeket küldött az ég, egy hirnököt, ki magával hozta egy egész nemzetnek szabadságát, vele fejlődött a remény, hogy e földön a szellem is szabad lesz és a nemzet minden fia egyenlő jogokat élvezhet és hogy ez a föld, melyet e nemzetnek mindig vérével kellett megvédenie, az övé is legyen. A mi addig titkos óhajta volt, az megvalósult, a szabadság szellője viharrá változott, a villám felgyújtotta azt a szikrát, mely minden ember szívében égett. Petőfi halálával megváltotta nemzete szabadságát s ezért a nemzet nem feledí őt soha, ime most is leteszi a szoborra a hála és elismerés koszoruját.

Utána Vig Viktor lelkesítette a halhatatlan költő emlékével a közönséget. Komlóssy Imre pedig felolvassa az új 12 pontot, melyet a magyar nemzetnek követelnie kell a szabadság 50 éves évfordulóján.

Végezetül Mezey Péter megkoszoruzta a szobrot a rendező-bizottság nevében. Este 8 órakor a Vigadóban nagy szabadságlakoma volt.

A vidéken.

A szabadságharcz ötvenedik évfordulóját nem csak a fővárosban, hanem széles e hazának minden városában és községében is ünnepélyesen tartották meg. Eddig a következő tudósításokat vettük:

Pozsony-Szt.-György a gimnáziumi ifjuság tanárainak vezetése alatt ünnepélyt tartott, melyet zászlós körmenettel fejeztek be.

Ungvár. A város fényesen föl van lobogóva és ki volt világítva. A „Pannonia“ fogadóban banket volt.

Igló. Ma fényes fáklyás körmenetet tartottak az Iglón elesett honvédek emlékére felállított szobornál.

Eger. Az egész város fel van lobogóva, a nép ezrével hullámszik a kivilágított utcákon.

Arad. A vértanu-szobor előtt a tanítójelöltek fáklyásmenetet tartanak. A színházban, hol II. Rákóczy Ferencz fogságát adták, a város előkelősége teljes számban megjelent.

Nagy-Kanizsa. Az általános munkásképző egyesület ma hálaadó istentiszteletet rendezett.

Czepléd. A város ki van világítva. Ezernyi nép előtt Kossuth Ferencz lelkes szónoklatot tart.

Rákospalota. A református templom előtt 4000 ember ünnepelt.

Tök község független olvasóköre szintén szépen ünnepelt. Farkas Sándor ref. lelkész és Vida Gábor méltatták az ünnep jelentőségét. Hermány Lajos elszavalta a „Talpra Magyar“-t, Kollár Gábor pedig a 48-as eseményeket méltatta.

Ünnepélyeket tartottak még ezenkívül: Esztergom, Álesernáton, Szolnok, Gönyő, Letenye, Moson, Kassa, Szentes, Székely-Keresztur, Szepsi-Szent-György, Kecskemét, Székesfehérvár, Szarvas, Nagybánya, Ruttka, Nagy-Enyed, Mohács, Nagy-Kőrös, Késmárk, Csepel.

Országgyűlés.

Mig a nemzet igaz lelkesedéssel ülte meg márczius 15-ikét, addig a képviselőház azon tanakodott, hogy márczius 15-ikét vagy április 11-ikét tegyék-e meg ünnepnek.

A 48-as törvényalkotások felszázados évfordulójának megünnepléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. S mily különös, hogy ugyanakkor, mikor az országgyűlés április 11-ikét tette meg nemzeti ün-

neppé, az ország márczius 15-ikét ünnepelte meg. Így érez együtt a magyar törvényhozás a nemzettel!

Az ülések lefolyása különben a következő volt.

Legelső sorban is az elnök előterjesztette Zichy Jenő gróf kérelmét, melyben újabb ázsiai utazásához egy évi szabadságot kér a képviselőháztól. Apponyi Albert, Barabás Béla és Buzáth Ferencz felszólalásai után az elnök azzal jelentette ki a szabadság megadását, hogy a Ház a legjobb kívánságokkal kíséri Zichy Jenő grófot utjában, ki a magyarok eredetét akarja kikutatni.

Hosszabb vita indult meg a körül, hogy a Ház márczius 12. és 15-ike között ne tartson ülést. Madarász József azt indítványozta, hogy a Ház 16-áig szüneteljen. Horánszky Nándor pedig azt, hogy csak 14. és 15-én tartson szünetet, de Bánffy Dezső báró csak egy napi szünetet (márczius 15-ét) indítványozott. A többség magától értetődően a miniszterelnök indítványát fogadta el.

Ezután az 1848-iki alkotások megünnepléséről szóló törvényjavaslat került napirendre. Zsigárdy Gyula, a szabadelvűség legujabb csillaga, az előadói székéből elfogadásra ajánlotta a javaslatot czikornyás, lélek nélkül való beszédben. A törvényjavaslat értelmében a törvényhozás e nemzeti ünnep alkalmából feliratban üdvözli Ő felségét a királyt. Ezt a feliratot magyartalannak, silány nyelvezetűnek s politikailag is hibásnak találta az ellenzék.

Az előadói beszéd is azzal mentegetőzött, hogy a felirati tervezetbe több értelemzavaró sajtóhiba csuszott be!

Kossuth Ferencz, a megünneplés első indítványozója, széles alapon fejtette ki, hogy mennyire tértek el az ő szándékai a javaslattól. Különben mondom, a kormány nem is járhatott el másként, mert miéoda nevéstéges visszásság lett volna az, ha a márcziusi eszméket ez a kormány ünnepli! Polezner Jenő hatásosan mutatott rá arra, hogy mennyire helytelen már csak az uralkodóház szempontjából is a szentesítést ünnepelni, mikor köztudomásu, hogy V. Ferdinánd éppen a szentesítés miatt volt kénytelen trónját otthagyni.

Apponyi Albert gróf rendkívül komor hangú beszédet tartott. Az 50 éves évfordulónak a nemzetnek sem hangulata, sem helyzete nem felel meg. Ünnepeljük a jogegyenlőséget, — ugymond — mikor kétféle törvénnyel mérnek? Ünnepeljük a sajtószabadságot, mikor az esküdtszéki biráskodást megcsontítottuk, és a 48-iki törvénybe belemagyaráztuk a cenzurát? Ünnepeljük az alkotmányos jogok kiterjesztését, mikor a hatalom legvakmerőbb elnyomásával találkozunk? Csak egy méltó módja van ez ünneplésnek: a magabaszállás és a vezeklés! Apponyi beszédének ez a része nemes egyszerűségében mesterműve volt a szónoki művészetnek. A miniszterek összeránczolt szemöldökkel meredtek maguk elé. A jobboldalra a megdöbbenés némasága borult. Csak akkor kezdtek éledni a kormánypárton, mikor Apponyi kijelentette, hogy a javaslatot elfogadja. Itt Apponyi abból indult ki, a mit nem vont kétségbe senki, t. i. hogy a szentesítés lényeges alkatrésze a törvényhozásnak. Ő nem lát ellentétet márczius 15-ikének és április 11-ikének megünneplése között, amazzal ünnepelje a társadalom, ezt a király és a nemzet együtt . . .

Azonban a fölíratot nem fogadja el, a melyről kimutatta, hogy sem hangja, sem tartalma nem

méltó a javaslat és az évforduló nagy jelentőségéhez; pongyola és tele van alkotmány- és közjogsértő tévedésekkel s a történelemmel szemben nem is őszinte. Egy föliratot készítő bizottságnak kiküldését javasolta. *Eötvös* Károly ehhez még azt az észrevételt toldotta, hogy a fölirat a törvényhozás két házának nevében beszél a királyhoz: következőképp a főrendiháznak is részének kell lenni megfogalmazásában.

Bánffy Dezső báró miniszterelnök nem akar vitatkozni a fölött, hogy melyik a méltó nap a kettő közül az ünneplésre: de ajánlja a törvényjavaslatot elfogadásra. A feliratot az igazságügyi bizottsághoz kívánja visszaküldeni, ujrászövegezés végett.

Asbóth János a néppárt nevében elfogadta a javaslatot, mert ők a király és a nemzet közötti összhang mellett foglalnak állást.

Polónyi Géza elfogadja a javaslatot, de csak úgy, ha a nemzeti közérzetnek megfelelőleg, márczius 15-ikét iktatjuk törvénybe ünnepnek. A szentesítés megünneplésének csak úgy volna értelme, ha a 48-as törvények a korona kezdeményezésének volnának köszönhetőek, de mi a nemzeti akaratot ünnepljük, a mely a korona akaratát ellenére is kifejezésre jutott. Nem fogadhatja el azt a feliratot, a melynek nincs egy kegyeletes szava az első magyar miniszterium és *Kossuth* Lajos iránt akkor, a mikor 1848-at ünnepljük!

A nagyhatású beszéd után *Barabás* Béla szólott nagy hévvel, hazafias melegséggel foglalt állást az igazi nemzeti ünnep, márczius 15-ike mellett. Az elnöki figyelmeztetést nem kerülhette el, a mikor esküszegést kezdett emlegetni . . .

Eötvös Károly a javaslatához szólva, igen helyesen mondotta, hogy el kellett jönni egy báró *Bánffy* Dezsőnek, mert más valaki még gazdag jutalomért sem tudta volna április 11-ikét kifundálni arra, hogy a szabadság hajnalhasadását más napon, mint márczius 15-ikén ünnepelje az ország.

Eötvös után *Szivák* Imre tört még egyszer lándzsát a felirati javaslat mellett és arra utalt, hogy könnyebb bírálni mint alkotni.

Miután még *Rátkay*, *Polónyi* Géza és *Kossuth* Ferencz meleg szavakkal emlékeztek meg a márczius 15-iki nagy vívmányokról, *Apponyi* Eötvös indítványához egy módosítványt terjesztett elő, de egyik sem találta meg a miniszterelnök tetszését, ki makacsul ragaszkodott a törvényjavaslat eredeti szövegéhez és április 11-hez, melyen szerinte a nemzet legméltóbban ünnepelhet a fejedelemmel. Ép úgy ragaszkodott ahhoz is, hogy a felirati javaslat megint az igazságügyi bizottsághoz utasítsák és miután kifejezte azon véleményét, hogy a Ház többsége az ő indítványát fogja elfogadni, a többség természetesen rögtön parancsnak tekintette a miniszterelnök akaratát s elhatározott, hogy a törvényhozás április 11-ikét fogja megünnepelni, míg künnap a verőfényes tavaszi nap a Muzeum palotája nagyszerű díszítésének megtekintésére kiesábitotta az egész főváros lakosságát, mely az egész nemzettel együtt lelkesen ünnepelte meg márczius 15-ét. A képviselőház a nagy nemzeti ünnepen szünetet tartott.

MI UJSÁG?

Nagy idők tanuja. Székely János husz éves legényke volt, a mikor kiütött a szabadságharcz. Székely, mint honvédtizedes dicsőségesen küzdött végig a szabadságharczot. Az öreg most már csak bottal tudott járni, de még jó egészségnek örvendett. A minap este betért a főváros egyik kis kocsmájába, hogy elfogyasza vacsoráját. Alig tette azonban szájába az első falatot, hirtelen összeesett, meghalt. Valószínűleg szívszélhűdés ölte meg.

Az Ázsiában maradt magyarság föl kutatása. Ézer esztendővel ezelőtt párduezos őseink átjöttek Ázsiából és elfoglalták Atilla örökét, a négy folyó között, egy részük ott maradt az őshazában. Pár esztendeje, hogy egy lelkes gróf, *Zichy* Jenő feladatául tüzte ki, hogy felkutatja Ázsiában marad véreinket. Másfél évvel ezelőtt már több tudós férfiú társaságában odajárt a nemes gróf és gazdag tapasztalatokkal tért vissza. Most újra utnak indult s egy esztendőt szentelt arra, hogy Ázsiában maradt testvéreink állapotáról híreket hozzon. Nem lehet eléggé kiemelnünk a nemes gróf hazafias törekvését és fáradozásait, kinek őszintén kívánjuk, hogy a Magyarok Istene segítse utjában.

A márcziusi ünnep Ausztriában. Minálunk a szabadság ünnepét a nemzet márczius 15-ére tette. Ausztriában márczius 13-án ülik meg emlékét annak a napnak, a melyen *Metternich* bukott meg és számos ember lövetett agyon utcaizáiban. Bécsben márczius 13-án vagy hatvanezer ember ment ki a temetőbe és kétszáz koszorut tett le a márczius 13-iki forradalmi napon elesett polgárok sírjaira. A hatvanezer ember között 45 ezer szociáldemokrata volt. Hasonló emlékünnepet tartottak Bécsújhelyen, Grácban, Linzben s mindenütt szociáldemokrata tüntetéssé lett a dolog. Prágában csak hatezer ember mozdult meg, nyilván szociáldemokraták, mert a csehek, úgy látszik, minden ünnepléstől tartózkodnak. Grácban nagy tüntetés volt; a szociáldemokraták tartották a gyűlést s koszorúzták meg *József* császár szobrát, este pedig nagy kivilágítás volt, melyben az egész ellenzéki érzelmű város részt vett. Rendzavarás sehol sem történt, mert a rendőrség be nem avatkozott.

Hazafias román pap. Aradon a polgármester fel szólította az összes hitfelekezetek lelkészeit, hogy márczius 15-én ünnepi istentiszteletet tartsanak. Persze a legnagyobb érdeklődéssel a román lelkész válaszát várták. *Teleszku* György, a görök katolikus román lelkész levélben adta tudtára a polgármesternek, hogy a szabadság ünnepnapján szívesen tart istentiszteletet. Aradon ez igazi örömet keltett a lakosságban, mely jelét látja abban, hogy eljön az idő nemsokára, mikor azon román honfitársaink

is eszükre térnek, a kik izgatásaikkal annyit ártottak már a magyar közművelődés ügyének úgy bel-, mint külföldön.

Földmívelők forrongása. Sajnálaton, hogy minden erélyes és erőszakos intézkedései daczára a kormányzatnak, a földmives és munkás nép még az ország sok vidékén rabja a lelketlen izgatóknak, a kik mindenféle badarsággal megtévesztik a hiszékeny népet és elhiteti vele, hogy a birtokosok földjeit ki lehet osztani, úgy hogy mindenkinek egyformán jusson az életet adó anyaföldből. Pedig nem kell talentum ahhoz, hogy a ki szorgalma, munkássága árán egy kis vagyonkához, földhöz jutott, az nem oszthatja meg azzal, a ki munka helyett a koreszmában ivással, dorbézolással üti el az időt. Ujabban Dunaföldvárról vesszük híret, hogy az elámitott munkásnép összeütközésbe jutott a hatósággal és esendőséggel. A fősolgabíró erélyes közbelépése azonban végét vette a forrongásnak.

Merénylet a görög király ellen. Megirtuk, hogy György király ellen merényletet követtek el. Maga György király így írja le az ellene intézett merényletet. „Mikor már majdnem felértünk a domb tetejére, az uttól mintegy három lépésnyi távolságban két embert vettem észre, a kiknek vállán puska volt. A mikor kocsink velük egy vonalba ért, mindkettő megemelte fegyverét és észrevétőleg a lovakra céloztak, hogy a kocsit feltartóztassák. Az egyik golyó a lószerszámot és az egyik ló hátát érte, a másik az inasom lábát sebesítette meg. Láttam, hogy a vér bőségesen folyt a sebből. A lövés után nyomban mindakét ember újra töltött és az utra ugrottak pár lépésre tőlünk. Hogy biztosabban célozhassanak, mindketten letérdeltek. Abban a reményben, hogy leányomat megvédhetem, fölemelkedtem és eléje álltam, tekintetemet a merénylőkre szegezve. Botommal fenyegettem őket. Ez egy kissé megzavarta őket. Az ifjabb roppant idegessé vált. Kezei reszkettek, úgy, hogy nem célozhatott. Arczát balkarjával igyekezett eltakarni. Az idősebb higgadtabb maradt és zavartalanul célozott, nyilván azzal az elhatározással, hogy lelő. E pillanatban biztosan hittem, hogy nem menekülhetek és hármat számláltam, mielőtt lőtt. Társa is lőtt, de mindkettő eltévesztette a célt. Ujra töltöttek, harmadszor is lőttek, de most is hibáztak. Összesen hat lövést tettek. Gondosan megfigyeltem mindakét arcot és biztos vagyok benne, hogy újra fölismerem. Mindketten aztán eldobták puskájukat és menekültek. Ezalatt a kocsis, a ki egy pillanatra megállította lovait, visszanyerte lélekjelenlétét, és közéje csapott a lovaknak“. A merénylő neve *Karditzi Georgios* és egy izben emberölés miatt, már 7 évi fogságra volt elítélve. A merényletben részt vett ezinkosok közt ő a leghiggadtabb és a legmerészebb.

Gyilkosság a lakodalmon. Hernád-Németiben egy jómódu legény TaktaHarkányból hozott feleséget. Márczius 3-án vonult be a községbe vig zeneszó

mellett a lakodalmas nép, a mikor egyszerre csak szétrebbent az egész násznép. Nánássy János kocsija ugyanis beleakadt a suhanczok szekerébe, a kik elébe akartak vágni s ezért Juhász Lajos 17 éves suhancz olyan dühbe jött, hogy kést döfött Nánássy szívébe, ki szörnyet halt. A szerencsétlen áldozat mindössze három hetes házas volt.

Nagy bányaszerencsétlenség. A boroszlói „Saturn“ bányában a minap a tárna gerendázata kigyuladt s fulasztó füst árasztotta el a tárnát, 20 halottat hoztak ki a bányából.

Petőfi-album, a Petőfi-társaság megbízásából szerkesztették *Bartók Lajos, Endrédi Sándor* és *Szana Tamás*. Az 1848-iki márczius ötven éves fordulóján e nagy és díszes albummal hódol a Petőfi-társaság a nagy költő emlékének. A 263 lapra terjedő negyedrét album első sorban az 1848–49-iki Petőfit, a lánglelkű forradalmi dalnokot ünnepli, a ki szabadságszeretétét hálával pecsételte meg. Közleményei mind Petőfire vonatkoznak, az illusztrációk pedig szemléltetik életének különböző mozzanatait. A gyönyörű képek közül lapunk mai számában bemutatjuk *Zichy Mihály* illusztrációját: a költő apotheozisát. Közöljük még az albumból *Hatala Péternek* márczius 15-éről szóló visszaemlékezését is. A gazdag tartalma, díszes albumot, mint egy történeti nagy átalakulás és egy lánglelkű költő emlékére szolgáló művet bizonyára nagy érdeklődéssel fogadja a magyar közönség.

Zarándokut Rómában. König Gusztáv pápai kamárés budapesti krisztinavárosi lelkész nagyobb zarándoklatot vezet Rómába márczius 22-én Budapestről. A zarándokok a pápa Ő szentsége előtt meg fognak jelenni. A zarándoklat költségei: I osztály 180 frt, II. osztály 140 frt, III. osztály 55 frt, ez összegbe be van számítva az utazás oda és vissza, és 5 napi teljes ellátás Rómában. A jegy 45 napig érvényes, tehát a ki a zarándoklat után Olaszországban akar maradni, 45 napig maradhat. Utlevel (passus) nem szükséges. A kik a zarándoklatban részt akarnak venni, levélben jelentkezzenek postafordultával főt. König Gusztáv urnál lakik: Budapest, I kerület krisztinavárosi plébánia a hová az utiköltséget is be kell küldeni.

Nagy tűz Csarodán. A beregmegyei Csaroda községben nagy tűz pusztított a múlt vasárnap; 8 ház és számos melléképület, takarmányneműek estek áldozatául a tűzvésznek, melyet iskolás gyermekek gyufával való játszás közben okoztak. Nem eléggé ajánlhatjuk tehát a szülők figyelmébe, hogy a gyufát ne tartsák a gyermekeknek hozzáférhető helyen.

Nyilatkozat.

Alólirott elismerem, hogy *Schwartz Mór* urat megsértettem, a miért is ez uton kérek tőle bocsánatot.

Darány, 1898. február 28.

Schwarzenberg Adolfné.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Az adómentes petrolummal hajtott motorok.

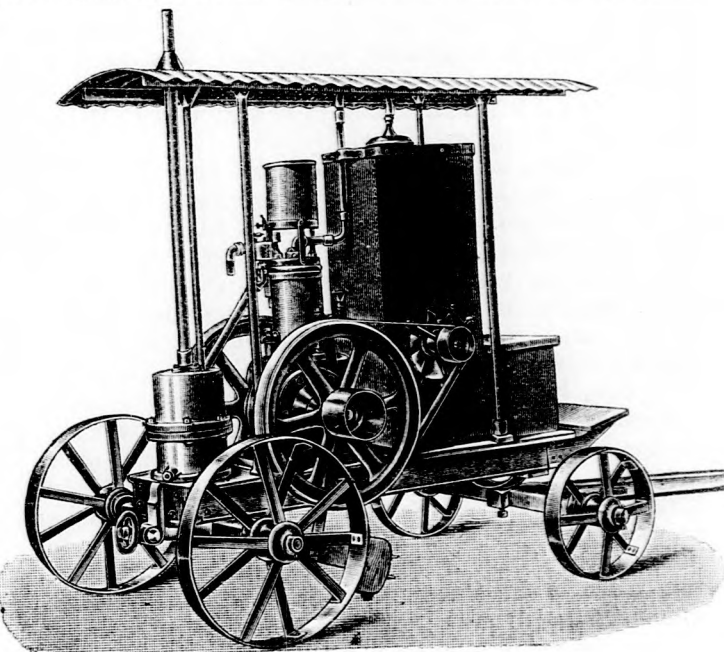
A „*Független Ujság*“ első évfolyamában ismertettük, akkor még mint ujdonságot, a *Bánki-Csonka-féle petrolum-motort* és ajánlottuk olvasóink figyelmébe. Azóta több gazda beszerezte ezt a hasznos gépet, ki cséplésre, ki pedig malom hajtására és azt találták, hogy igen jól kifizetik magukat, mert olcsóbban és egyenletesebben dolgoznak mint az igás állatok a járgányban. Ha azonban a petrolum-motor eddig is czélszerűnek bizonyult, ugy ezentul még inkább hasznos lesz, mert a miniszterium körrendeletet küldött szét a pénzügyi hatóságokhoz, a melyben meghagyta, hogy mindenkinek, ki motorhajtásra könnyebb fajta petrolumot vagy benzint használ, engedjék el a petrolum-adót, a mi a petrolum és benzin árát különkint hat és fél krajczárral olcsóbbítja. Igy ezentul a petrolumot, a melyeknek ára 15 frt 50 krajczár volt eddig, ezentul 9 frtért meglehet szerezni; de kapni motorok hajtására igen alkalmas, könnyen gyuladó ásványolajat, az ugynevezett benzint 5 frt 50 krajczárért is. Mivel a jobb fajta motorok óránkint és lóerőnkint 4—5 deka ásványolajat fogyasztanak, elmondhatjuk, hogy a motor minden lóereje tapasztalás szerint kétszer annyit végez mint a középszerű élő ló rendes munka mellett. Ha ezt tekintetbe vesszük és azt, hogy a napi tíz órai munka 20—30 krajczárba kerül, ugy azt látjuk, hogy az adómentes ásványolajokkal hajtott motorok aránytalanul olcsóbban dolgoznak, mint az igásmarhák, ha még oly olcsón számítjuk is az igás erőt. Kis gazdaságokban cséplésre és malmok hajtására, csak azt jegyezzük meg, hogy a motornak, melyet beszerzünk biztos üzeműnek kell lennie, mert a fennakadás ugyan csak válságos lehetne. Olyan gyártmányt kell tehát választanunk, melynél a szerkezet egyszerűsége, az elkészítés megbízhatósága, és a szállító czég jó hírneve erre nézve kezességet nyújtanak.

A motorszerkezetek nagyon sokfélék és a nem szakértőnek nem könnyű rajtuk eligazodni. Vannak motorok, melyek csakis a könnyebb fajta, tehát a legtüzveszélyesebb benzinnel, gazolinnal, vagy ligroinnal dolgozhatnak; ezek a motorok gőzfejlesztőkészülékkel vannak kapcsolatban, mely a könnyen párolgó folyadékot átszivattott levegőt benzin-párákkal terhesíti mielőtt a gépbe kerülne. Tekintettel a benzignak könnyen robbanó voltára, ezen gépeknél rendszerint villamos gyújtás van alkalmazásban.

Hátrányuk, hogy csakis a legkönnyebb leggyűlékonyabb anyaggal dolgozhatnak és a minőség legkisebb változása lehetlenné teszi a jó működést, ugyszintén a gőzfejlesztőben visszamaradot nehezebb-

ben párolgó maradékok könnyen okozhatnak üzembizavaroakat. Más szerkezeteknél ismét csakis a nehezebb fajta petrolumokra voltak tekintettel; ezeknél a motoroknál rendszeren külső, petrolumlámpával veres izzóvá hevített gőzölgető van alkalmazva, melybe kis petrolum szivattyu fecskendezi be az egyegy munkalöketre szükségelt petrolummennyiséget.

Ezen gépeknek nagy hátránya, hogy a petrolum-szivattyu egyiknél sem teljesen megbízható, és mindegyiknél igen nehézkesen beállitható szerkezet, ugyszintén a rendszerint alkalmaztatni szokott bálnélküli hevitőlámpa is nagyon kellemetlen alkatrész, mert a tüfinomságu lyuk, melyen ezen lámpáknál a petrolumgőzök kifutnak, igen könnyen bedugulnak, mire a lámpa kormol, büzt terjeszt, a

Ganz-féle szállitható petrolummotor.

gép pedig rendetlenül kezd működni és végül megáll. Ezek a külföldről importált gépek voltak legfőbb okai, hogy a petrolummotorok oly lassan terjedtek és, hogy ott, a hol ezek után ismerték meg a petrolummotorokat, még most is megbízhatatlannak tartják azokat.

Ezeken kívül vannak azonban szerkezetek, melyek ugy közönséges lámpapetrolummal, mint benzinnel is egyaránt biztosan eljárnak és érdeme a hazai gépgyártásnak, hogy a *Ganz és társa gépgyárban* készülő *Bánki-Csonka-féle motorokat* birjuk, melyeknél a két kényes alkatrész: a szivattyu, valamint az izzólámpa mellőzve van.

Ezen motorokban a benzin épp olyan veszélytelen, mint a közönséges petrolum, mert a benzintartányt a gépházon kívül a szabadban vagy szelölözött helyiségben állítják fel és a benzint vékony zárt csőben vezetik be a gépbe, honnét sem mint folyadék, sem mint gőz a szabadba nem juthat.

Cséplőgépek hajtására a petrolummotorokat kerekre állitva szállithatókká teszik, mint azt a mellékelt képünkben láthatjuk.

Mire ügyeljünk a luczerna- és lóheremag vételénél.

II.

Amerikai luczerna és lóhere.

A luczerna és lóher termelésnek az arankán kívül nagy veszedelme újabb az amerikai lóher és különösen a luczerna.

Ujabb időben ugyanis Amerikából hozzánk nem kis mennyiségű heremag, különösen luczernamag kerül; ez pedig nagy baj, mert az amerikai luczerna, a mi jó magyar luczernánknál sokkal hitványabb, satnya növény, a mely félannyi takarmányt szolgáltat, mint a magyar luczerna. Az amerikai luczerna kisebb marad és hamar kipusztul, ugyanis a második harmadik évben, már az első és második kaszálásnál is kevesebb takarmányt ad, mint a magyar luczerna, de a harmadik negyedik kaszálásra már annyira megritkul, hogy ezen kaszálás alkalmával a takarmány nagyobb részét a luczerna közt magát felvert vad mohar és gyom képezi.

Az összes heréféléken előfordul egy lisztforma betegség, ennek azonban az amerikai legkevésbé képes ellenállani, a mi szintén nagy hibája az amerikai luczernának. Az amerikai luczerna és lóheremag különös veszedelme az aranka, nem ugyan azért, mintha ez erősebben megtámadná a herenövényt, mint a magyar heremagvak közt előjövő aranka, hanem azért, mert az amerikai aranka magja jóval nagyobb, mint a miénk, ezt sem könnyű kirostálni a heremag közül, az amerikai arankamagot meg majdnem teljesen lehetetlen. Ez tehát szintén nyomós ok, hogy az amerikai heremagvak vásárlásától és vetésétől órizkedjünk, mert ezzel együtt elvetjük az amerikai arankamagot is, a mely azután, ha elterjed, a mi heréseinkben, ugyan le nem rázhatjuk a nyakunkról, mert a heremagnak akár felét rostáljuk ki, mégis marad vissza amerikai aranka, mert ez az olyan rostán, a melyen a mi apró arankánk áthull, át nem megy, ha pedig öregebb nyilásu rostán eresztjük át, akkor az arankával együtt igen sok heremag kerül a rostaaljába.

Az amerikai luczerna magja aránytalanul olcsóbb mint az európai és magyar luczernamag, tehát a kereskedő jóval olcsóbban is adhatja, mint a magyar, vagy francia luczernamagot, a mi gazdáink, pedig sajnos, hogy még akkor is az olcsóbbhoz nyulnak, ha ez világos kárával jár; a lelketlen kereskedő annyival is könnyebben tévutra vezetheti a járatlan gazdát, mert nem könnyű dolog felismerni az amerikai heremagot, sőt az amerikai luczernamag pld. sokkal szebb, mint a magyar luczerna, de ez alatt a szépség alatt mennyi veszedelem rejlik.

A gazda tehát a legnagyobb óvatossággal járjon el a heremagvak és különösen a luczernamaggal szemben, a melyből legtöbbet hoznak be Amerikából.

De hogyan óvakodjék a gazda az amerikai luczernamagtól, mikor azt nem tudja felismerni? — egyszerűen úgy, hogy ne vásároljon plombozatlan heremagot. Az amerikai heremagvakat ugyanis a vetőmagvizsgáló állomások nem ólomzárólják le még akkor sem, ha abban arankamag nincs is és így az a vevő, a ki ólomzárózott heremagot vásárol, nemcsak az iránt van biztosítva, hogy arankamentes heremag birtokába jutott, hanem arra nézve is, hogy nem amerikai magot, hanem jóféle heremagot vett s így nincs mitől tartania.

R.

MULATTATÓ.

Petőfi szobránál.

Irta: Pósa Lajos.

(Szavaltta a szerző Petőfi szobránál 1898. márczius 15-én.)

Életet lehellő márczius fuvalma
Bilincset tördelő dalodat ringatja.
„Talpra magyar, talpra!” hegyen-völgyön hallszik...
Dalolja az ajkunk, de a szívünk alszik.

Jaj, micsoda balsors, milyen csapás rajtunk:
Nem hallja a szívünk, a mit dalol ajkunk!
Nincs benn gyökere az égő dalvirágnak,
Tavasza rég elmúlt a szép szabadságnak.

Ha fakad is egy-egy harmatos rózsája:
Szirma hamar lehull, hideg szél fu rája,
Addig él csak, a míg könnyeit elsírja,
A míg az égi kéz az égboltra írja.

Irjad, Isten, irjad a szabadság könyvét,
Tedd oda csillagnak minden hulló könnyét,
Tedd a közepére dalát a költőnek,
Késő századok tán róla himet szönek!

„Talpra, magyar!” zúgják Tisza-Duna mellett,
Hogy rab tovább nem lesz, esküszik a nemzet.
Ki oblozza hát meg a nép ezer lánczát?
Hogy ne csöröghessen átkot e hazán át!

Ki töri hát össze a szellem bilincset?
Ki menti meg újra lelkünk drága kincsét?
Tűrjék-e tovább, hogy vagdossák, tapossák
Az isteni szózat égő esipkebokrát?

Fel a föld porából! Gondolatunk szálljon
Szabadon, mint a sas, nagy suhogó szárnyon;
Ne mint papírsárkány, szűkre szabott körben,
Mit a gyöngye kéz is visszarángat könnyen.

Nyögjük honfi-bánkat, de nincs akaratumk!
Beszélni erősek, tenni gyöngék vagyunk!
Lelkünk elborong, mint a felhők világa,
Mennydörög is, de nincs ezikázó villama!

Hol a láng? Kialudt. Hol a tűz? Elégett.
Fagy borít be mindent: hitet, reménységet.
Petőfi! Tavaszunk! Dalos ifjuságunk!
Adj egy kis sugarat! Úgy didergünk, fázunk!

Rázkodj meg, szent szobor! Mozduljon érezkarod!
Kapl le szilaj kézzel az égről a napot!
Örök égő szívünk zárd kebledbe mélyen,
Olvaszd föl a jeget mindnyájunk szívében!

Márcziusi napok 1848-ban.

A párisi és bécsi forradalmak híre felvillanyozta a magyar népet is. Kossuth és társai emberfölötti erővel küzdöttek az országgyűlésen azért az eszméért, mely testet öltött mihamarabb a szabadság, egyenlőség és testvériség szent jeleiben. A bécsi forradalom híre márczius 13-án ért a magyar fővárosba, hol már a lelkes ifjúság az „Ellenzék” czímet viselt hazafias fővárosi polgárokból álló körrel tárgyalta, meghányta-vetette a teendőket.

A tizenkét pontot és Petőfi nemzeti dalát az ifjúság vezetői cenzori engedély nélkül a Heckenast-nyomdában kinyomatták, lefoglalván ott egy sajtógépet s csakhamar ezer és ezer példányban osztották ki a népnek.

Aznap délután a Nemzeti Múzeum előtt népgyűlés volt, melyen elhatározták, hogy a városi tanácsot is felszólítják a csatlakozásra.

Rottenbiller polgármester elnöklete alatt épp ülésezett a tanács, azon tanakodva, hogy mitévő legyen a mozgalommal szemben. A nép küldött-

A Szabadsajtó első nyomtatványának kiosztása 1848 márczius 15-én Pesten.

Az ifjúság azonban nagyon lassu mozgásnak tartotta a kiküldött bizottságot: tenni akart; jelszava volt: „Itt az idő, most vagy soha”, a mint ezt Petőfi nemzeti dalában ki is fejezte. Az ifjúság márczius 15-én kora reggel a Pilvax kávéházba gyülekezett. Jókai felolvasta az ismeretes 12 pontot, melynek hallatára leirhatatlan lelkesedés járta át a hallgatóság szívéét. Majd Petőfi állott fel és elszavalta a „Talpra magyar”-t. Nem lehet leírni azt a hatást, a mit a nemzeti dalt keltett az ifjúság lelkében, mely aztán a jog- és orvosgyetemekre, továbbá a mérnöki fakultásra ment, felszólítván csatlakozásra a főiskolák hallgatóságát. Már ekkor talpon volt az egész főváros és a tömeg száma 10 ezerre rugott, ellepven a belváros keskeny utcáit.

ségének kérelmére aláírták a polgármester és a tanács tagjai a pontokat s a polgármester lelkesítő beszédet intézett a néphez.

Hátra volt azonban még az, hogy a helytartó tanács arra rábirassék, hogy a politikai foglyok szabadonbocsátásával s a cenzura eltörlésével a nemzet kívánságait elismerje. A lelkes ifjúság a nép ezreitől kísérve, átment Budára; a helytartótanács kényszerült engedni és teljesíteni a kívánságot: Tánácsot, a rab írók és társait szabadon bocsátotta.

A nemzeti színház ez este szintén zajos tüntetések színhelye volt. Mikor értesült a közönség Tánácsos kiszabadításáról, minden áron látni akarta. A közönség sürgető kívánságára Degré elmondja a történeteket s a siker még nagyobb lelkesedésre

ragadja a közönséget. A zenekar a Rákóczi-indulóra zendit, majd közkívánatra a „Marseillaise“-t játsza el.

S a közönség féltizkor a franczia forradalom e vérpezsdítő indulója mellett tódult ki a színházból, megszállja a vendéglőket és a kávéházakat, a hol boldog meglepéssel és csapongó kedvvel késő éjjelig örvendez a nap káprázatos eseményeinek. Az érkező legújabb hírek — hogy a főrendiház az alsótábla feliratát végre elfogadta, hogy a bécsi nép barrikádokról fegyverrel védi jogait, hogy Metternich Apponyival együtt megbukott — csak fokozták a közönség örömmámorát. Az ifjuság pedig, újjáratokra oszolva, bejárta a várost. Egész éjjel résen állott és vigyázott, nehogy rendzavarás szenteltelenítse meg e dicsőséges napot.

Igy zajlott le 1848-ban, ezelőtt ötven esztendővel márczius 15-ike.

Mai két képünk a 48-as márcziusi mozgalmak két nevezetes mozzanatát ábrázolja.

Egy szemtanu az 1848-iki márczius 15-éről.

Hatala Péter a 48-as események egyik szemtanuja a következőket írja a Petőfi-albumban:

Az egyetemi épület térre néző részének harmadik emeletén 1848-ban a bölesészeti kar tantermei voltak, de azoknak ablakai nem az utczára, hanem az udvarra nyíltak. Az utczára a folyosó ablakából lehetett letekinteni. Én akkor bölesészethallgató voltam, s két öreg tanárunk: Verney, a bölesészet tanára és Wolfstein, a mathezis tanára tartott előadást. Ez utóbbi volt a tanteremben; a táblán bevégezte, úgy tíz óra felé, a feladványt, s azt épen valamelyikünknek utána kellett volna elmondani: midőn a tér felől óriási zsidongás hallatszott fel hozzánk. „Nézzék meg, mi az“ . . . szölt a tanár. Kisieltünk a folyosóra, s onnan letekintve a térre, láttuk, hogy az tele van uri néppel, csupa ezilinder magaslott felénk . . . „Baj van!“ mondá a tanár s kiment a teremből. Mindannyian a folyosóra tódultunk, s az ablakokból, mint valami magas páholyból néztük az alattunk feketedő sok ezilindert. A jogászok tantermei az első és a második emeleten voltak; legnagyobb részük lement a térre s így történt, hogy a tér teljesen megtelt uri közönséggel.

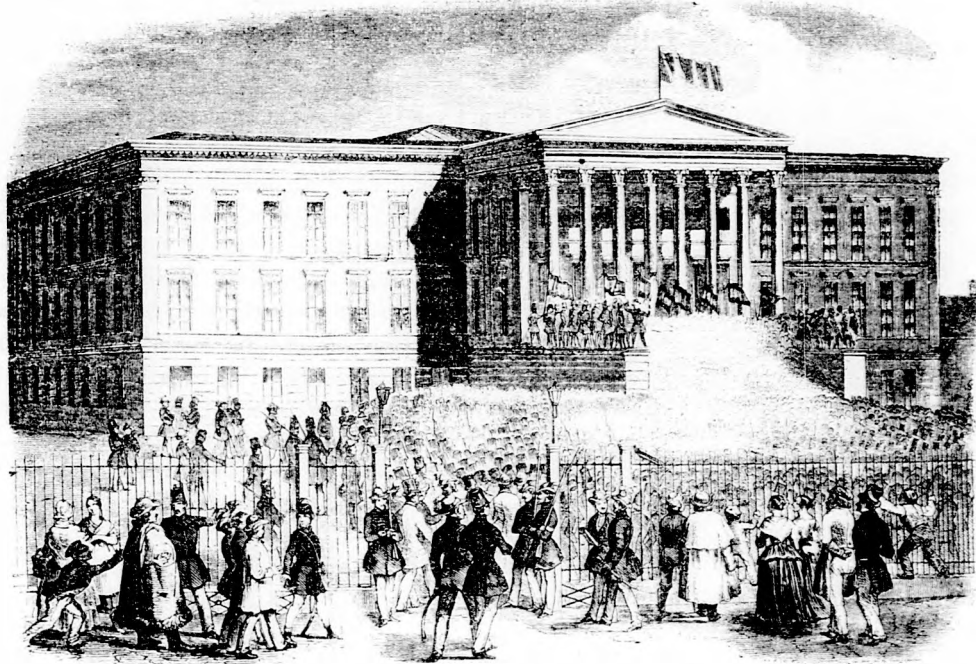
Hozzánk a harmadik emeletre csak az éljenzés, a zsidongás hallatszott fel. Sokan lesiettek a térre, de többen jónak láttuk maradni s a magasból nézni a lent történendőket.

Mi lesz a sok, a nagy éljenzésnek vége? . . . Kinek szöli a sok éljenzés? . . . Egyszer csak feltünik a hullámzó közönségből, mint Neptun a hullámhegyeken, egy sovány fiatal alak: *Petőfi Sándor* . . . Felemelték magasra.

Éljen Petőfi Sándor! — kiáltottuk mi az ablakokból . . . *Csend* — *Halljuk!* kiáltották odalenn. És csend lett. Petőfi röviden elmondta a gyülekezés czélját, elmondotta, hogy mit kíván a magyar

nemzet, elmondta a tizenkét pontot. Aztán nagy lelkesedéssel elszavalta a *Nemzeti dal-t*: a *Talpra Magyar-t*. Hatalmas szavalás volt ez; a dal hat szakaszának utolsó sorait: *A magyarok Istenére esküszünk . . . Esküszünk . . . Hogy rabok tovább nem leszünk . . .* mindannyiszor az egész tér visszahangoztatta. Hatszor . . . és ezer torokból hangzó iszonyu eskü-dözés! Talán egy óra hosszat tartott a jelenet. A Károlyi-palota felől katonajárat közeledett; de a tömeg láttára visszafordult. Midőn Petőfi a magasból ismét a földre szállt: egy erős hang felkiáltott: „Menjünk Budára, irassuk alá a cenzorral és nyomassuk ki a Nemzeti dalt!“ . . . „Nem megyünk, nem ismerjük el a cenzurát! Nyomassuk ki cenzura nélkül!“ . . . S a nagy emberáradat megindult a Károlyi-palota irányában. Mi lejtöttünk az emeletről s a sereg után haladtunk egész a Hatvani-utca torkolatáig, a szent-ferencziek templomáig. Ott már áthatlan volt a tömeg. A Szép-utca sarkán, ott, hol a Kammon-kávéház van, volt Landerer és Heckenast könyvnyomdája. Itt állapotott meg az Egyetem-térről elvonult sereg. Kinyomatták a Tizenkét pontot és a Nemzeti dal-t és szórták ki az utczán várakozó tömeg közé. Mi utunkban a Kuria épületén láttunk egy kéziratot falragaszt e czim-mel: „*Mit kíván a magyar nemzet?*“ Nem sokára nyomott példányok helyettesítették az irott falragaszokat. Megeredt az eső; de azért ott állottunk várakozva, míg ránk kerül a sor s kapunk egy-egy példányt a Tizenkét pont-ból és a Nemzeti dal-ból. Az utczákon hemzsegett a nép. Mi fog történni? Mi lesz? Mindenki nemzeti kokárdát tűzött a mellére és elment a Muzeum-kertbe hirdetett népgyűlésre vagy a városház-térre. Vasváry Pál, Petőfi, Egressy Gábor, Jókai Mór beszédeit nagy tömegek hallgatták. Örültünk a vér nélküli, a békés forradalomnak, a helyzet jobbra fordultának, az erőszak nélküli átváltozásnak.

Midőn a nemzetőrség megalakult, megalakult az egyetemi légió is. Horvát Árpád tanár volt a kapitányunk. Egyenruhánk: vitorlavászon bluz, szíjjal derékhoz szoritva, fekete nadrág és könnyű, viaszkos vászonbol készült esákó. Puskákat is kaptunk s jártunk gyakorlatra a Muzeum-kertbe; újjáratokat is végeztünk, mint a többi nemzetőrök, az éjjeli csend és rend érdekében. Örtanyánk az egyetem épületében volt, s a főbejárásnál, a tér felől s a szerb-utczánál is mindig őr állott egy-egy tagja a légiónak. De azért a tanulást sem hagytuk abba. Bárá Eötvös József, vallás- és közoktatásügyi miniszter, eljött az egyetemre s a közgyűlésen buzdította, tájékoztatta az ifjuságot. És az ifjuság követte a jó tanácsot, tanult-tanult mindaddig, míg a tantermek ajtai a harc morájában be nem záródtak. Az egyetemen, pár hónap mulva, újra felhangzott: *Talpra magyar, hi a haza!* . . . S miként elébb polgári kötelességünkkel teljesítettük: megfeleltünk katonai kötelességünknek is. *Elmentünk a csatatérre . . . Talpra magyar, hi a haza!*

Négyülés a nemzeti muzeum előtt márczius 15-én.

Szótalány.

— Szoboszlai Gyulától. —

Négy szótagból állok, öt értelmet adok,
Az első szótagom egy ásványnak neve,
A második tagom ember eledele
Két utolsó tagom neve sok állatnak
Utolsó két betűm szerszám iparosnak
A négy szótag együtt olyan kis állatka,
A mely tud repülni s veszik gyógyszerárba.

A talány megfejtői között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.

Megfejtési határidő márczius 27.

Lapunk 10. számában közölt szótalány megfejtése:

Vasárnap.

Helyesen fejtették meg: Nikodem Vilma, Parragh Etelka, Kovács Istvánné, Nagy Ida, Hilbert Antalné, ifj. Guba István, Szabó József, Habara Antal, Nagy Sándor, Czirbesz József, Unger Kornél, Szabó P. Mihály, Holub György, Horváth János, Trusinszky Mihály, Baráth János, Tumbász Lázár, Gaál János, Baksay Antal, Nemes Mihály, Navreczki József, Krausz Pál, Jánosy Pál, Wéber Viktor, Kovács István, Mike György, Gombkötő N. János, Horváth Károly, Kisujszállási olvasókör, Danda Sándor, Szeesányi Antal, Bartosik Bertalan, Lám Béla, Banos József, Gondí Géza, Hauptmann Antal, Varga András, Szathmáry Sándor, ifj. Lengyel Ferencz, *Veér Lajos*, ifj. Kugler Antal, Kovács István, ifj. Czibor András.

A sorshuzást megejtve, *Veér Lajos* (lakik: Uj-Sterint, Vas megye) ur neve jött ki legelsőnek, a kinek jutalom gyanánt Fáy J. Béla: „Mi a szerelem?” cz. regénykötetét postai uton megküldtük.

Szavazás a tréfás kérdés megfejtésére.

A „Független Ujság” 8. számában közzétett tréfás kérdésekre beérkezett feleletek közül közöltünk néhányat s olvasóinkra bízunk, itéljék meg, ki felelt meg a legügyesebben. A beérkezett szavazatok közül legtöbb esett *Barsa Mihály* ur feleleteire, kinek az ígért jutalom gyanánt Mathers Helén: „Angyal és ördög” cz. regénykötetét küldtük meg s egyuttal gratulálunk, hogy olvasóink tetszését megnyerte. Megemlítjük, hogy *Nagy Sándor* és *Bertosik Bertalan* urak feleletei is kaptak szavazatokat, még pedig teljesen egyforma számban. Utólag több ügyes felelet érkezett még be, ezekről azonban most már időn túli volna megemlékeznünk.

Apróságok.

Uj fém. Amerikai lapok ujságotják, hogy Edisonsnak sikerült egy új fémet találnia, mely, ha vassal vegyítik, az öntött vasnak is olyan ellentállóképességet ad, mint a milyen a kovácsolt vasnak van. E fölfedezésére a véletlen vitte Edisont. Egyszer a New-York államban levő emisoni bányából egy bizonyos mennyiségű vasat küldött Catasengea-be, Pensylvánia államban, megolvastás végett. Mikor az olvasztott vasmassa megkeményedett, szokás szerint kalapácsal szét akarták darabolni, de még a leghevesebb ütéseknek is ellenállott. Edisont értesítették erről s ő rögtön sejtette, hogy a vasba más anyag is vegyült. Ezt több vegyész megejtett vizsgálat után szintén igazolta. Edison még nem akarja elárulni, teljesen új fémről van-e szó, vagy már ismertről, de a felfedezésnek nagy fontosságot tulajdonít.

Viziszony.

- Hová megy kend, Están bácsi?
 — Furesa kérdés! Hát a koresmába!
 — Vigyázzon kend, Están bácsi! veszett kutya jár a faluban.
 — Mi közöm hozzá, öeskös?! Hászen ha megtalál harapni, akkor se fogok jobban iszonyodni a víztől!

LEVELES-SZEKRÉNY.

Kérjük azon t. előfizetőinket, a kik Karikás bácsi könyvét megkapták, de még érte nem fizettek, hogy az érte járó 35 krt a „Független Ujság” kiadóhivatalának megküldeni sziveskedjenek.

Bük Ignác urnak. A dolog úgy áll, hogy a törvény e részben nem intézkedik egészen világosan, s midőn a gyakorlatban nehézségek merültek föl, a miniszter oly értelemben határozott, a mint azt mi megirtuk, hogy t. i. a birtoknak nem kell épen egy tagban lennie, csak az egyes tagok közt ne legyen oly nagy a távolság, a mi az együttes őriztetést lehetetlenné teszi. Hogy ez az utóbbi eset mikor áll be, azt a hatóságok bölcsessége minden egyes esetben külön állapítja meg. — Huszai János urnak. Ha községük határában az engedélyesek köszénbányát akarnak nyitni, azt meg nem akadályozhatják, mert ha a területtulajdonosok az engedélyesekkel barátságos uton nem tudnak megegyezni, úgy az engedélyesek nem fogják elmulasztani a kisajátítási pör megindítását, a midőn szakértők fogják megállapítani a terület értékét. Lehet, hogy ez kevesebb lesz, mint a megnyit barátságos egyezsége elérhetnek. Legezészerűbb volna, ha a területbirtokosok közösen ügyvédet fogadnának és a barátságos egyezséget megkötnék, mert a kisajátítást, ha arra kerül a dolog a törvény értelmében ugysem akadályozhatják meg. Különben örüljenek, hogy határukban köszén van, annak kiaknázása egész községüket föl fogja lendíteni. — 1300. sz. előfizető. A hazai biztosító társaság tudomásunk szerint még él, de nagyon ingadozik. Mindenesetre nagyon óvatosak lesznek vele szemben és semmiesetre se biztosítsanak nála. Ha biztosítani akarnak, forduljanak az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezethez (Budapest, VIII. József-körmű 8.) — Eskütt György urnak. Bármennyien vették is és fogyasztották is egyszerre el a bort, azután a fogyasztási adót a regálébérlőnek meg kell fizetniük. — Veress Antal urnak. A hernyók elirtására az u. n. petroleum, vagy szurok fáklyát szokták használni, de ez csak a hernyólészkek elégetésére való. Igaza van, hogy vele a fák hajtásai nagyon megrongálódnak. A már kibujt hernyók elirtására alkalmas szer a „Thanathon” dohánylugódat, melyet pléhdobozokban a dohánykereskedelmi részvénytársaságnál (Budapest, V. Nagykorona-utca 16.) szerezhethet be. — Fábrián Sándor urnak. A kértett száraz készítő ezégeket nem ismerjük s így nem is ajánl-

hatjuk. Legezészerűbb volna, ha Geitner és Rausch ezéghöz (Budapest, Andrassy-ut) fordulna, onnét kérjen árjegyzéket. — L. F. urnak, Sz.-Péterfa. 1. Ha nem egyéves önkéntességről van szó, úgy a következő választ adhatjuk. A tényleges szolgálati kötelezettség csak a 21-ik évvel kezdődik 18-éven alul önkéntesen sem léphet be. Behívás előtt önként jelentkezhetik a sorozásra a városi tanács vagy szolgabírótság útján. Ehhez a kérvényhez csupán keresztlevél s szülői vagy gyám engedély kell. Ez esetben az illető kerület rendes sorozási helyén vizsgálják meg, s ha nem használhatónak találják az idő szerint, a másik évben újra kell jelentkeznie. Mig ezt a szót: „tauglich” ki nem mondják, addig nem kezdheti meg a szolgálatot. Az egyéves önkéntesekre nézve persze más eljárási módok vannak. A generális aranygallért visel egy csillaggal. 2. A versben hazafias érzés csillog fel, de formailag még ez sem állja meg a helyét. — Parragh Etelka kisasszonynak. Köszönjük szives figyelmét, de a talány hibás. A 36, 37, és 38-as számok egyáltalán nem fordulnak elő benne, csak a megfejtésben. — D. S. urnak Oroszára. A feleletadásokért nem jár külön díjazás. Önnek is ingyen fogunk válaszolni, csak tessék megismételni a kérdését. — Sorsjegy tudakozódásokra csak lapunk legközelebbi számában válaszolunk.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
 mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
 gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
 és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók Morzsolók

Budapesti placzi árak.

Budapest, márczius hó 19-én.

Gabona. (Árak méterwázsánsként értendőek.) Buza 76—81 kg úszarudéki 12.55 frttól 13.35 frtig, pestvidéki 12.50 frttól 13.30 frtig, fehérmegyei 12.70 frttól 13.45 frtig, bácskai 00.00 frttól 00.00 frtig, bánási 00.00 frttól 00.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.70 frttól 8.80 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.50 forinttól 6.80 frtig, égetni való 62—64 kg. 7.00 frttól 7.50 frtig, sörfőzdei 64—66 kg. 8.00 frttól 9.50 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.80 frttól 7.10 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.40 frttól 5.50 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	19.50	19.20	18.90	18.50	18.20	18.00	17.40	15.30	13.20

Buzakorpa, finom 7.50-7.60, durva 4.00—4.40 frt zsákkal együtt.

Marhavásár fizetnek páronként: elsőrendű jármos ökörért 317—355 frtig; középminőségűért 270—295 frtig; gyenge minőségűért

ségüért 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élősúlyban 29—33 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középminőségű* 26—28 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—140 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élősúlyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 46—60 kr.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élősúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrenlű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 55—56 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 53—54 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 2.50—4.50 frtig, *kaesa* 3.20—4.20 frtig, *tyúk* 1.40—1.80 frtig, *csirke* 100 kr.-tól 130 krig, *kappan* 1.80—3.00 frtig, *pulyka* 4.00—7.00 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 drb. 2.80—2.90 frt. *Szalonna* 80—85 krajczár. *Vaj Ia.* 108—140 kr., *Ia.* 100—110 kr. *Olvasztott vaj*

00—000 kr. *Méz sárga csurgatott* 40—70 kr. *Burgonya sárga* 2.20—3.20, *rózsa* 2.00—2.80, közönséges 75—85 kr., *paprika* 35—52 frtig, *hüvelyes paprika* 18—52 frtig métermázsánként.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 18.00—19.00 frt, *feljavitott juh* 11—14 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Egyéb magvak: *mák* 29—31 frt; *bab fehér nagyszemű* 6.90—7 frt, *apró* 6—6.50 frt, *tarka* 9—12 frt, *lencse* 17—18 frt, *borsó héjas* 8.50—8.60 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repce* 13.00—13.50 frt. *löhére* 41—52 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.00—2.60 frt, *muhar* 2.60—2.70 forint, *zsupszalma* 1.40—1.80 frt, *alomszalma* 1.30—1.30 frt.

Bőrök. *Ökörbőr száraz* 11—18 kgrként 84—92 frtig, *tehenbőr száraz* 84—92 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, *tehenbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. *Juhbőr*, *gyapjas*, páronként 32—34 frt.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körút 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Dessewffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmás eleséget

tüzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kís gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapest**en, (József-körút 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-nökségek**.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

A bejelentéseknek eléggé korán való beérkezése esetén a cég annál nagyobb versengést biztosíthat ezen aukcziók részére, mivel még a téli hónapokban ébreszti a bel- és külföldi vevők érdeklődését.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

MÉHÉSZET

a legjobb foglalkozás.

Kérjen

Képes árjegyzéket
(ingyen).

JÓ ISTVÁN

kereskedelmi méhtelepéből

Komárom.

3 havi hitel.

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,
BUDAPESTEN,
ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, aczél- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zúzóműveket, vizikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez; kisebb nagyságu darálószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági czélokra kitünően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsira szerelve mint petroleum-lokomobil cséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbínával hajtva, ugy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, cséplő, őrítő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak.

903

Érdekes regények és elbeszélések!

Benedek Elek: Testamentum és hat levél. Ára frt —.80
Gárdonyi Géza: Göre Gábor bíró ur könyve.

Ara	1.—
Gárdonyi Géza: Göre Martsa lakodalma. Ara	1.—
— Göre Gábor az nagy kiállításán. Ara	1.—
— A nagyapó tréfái. Ara	1.—
Rákosi Viktor: Zuboly, Gyalu és Társai. Ara	1.50
Beniczkyné Bajza Lenke: Egy szegény leány története. Ara	1.20
Beniczkyné Bajza Lenke: Ő az, (2 kötet) kötve. Ara	1.—
Beniczkyné Bajza Lenke: A hegység tündére, (2 kötet) kötve. Ara	1.—
Beniczkyné Bajza Lenke: A vér, (kötve). Ara	.50
— Rang és pénz, (2 kötet) kötve. Ara	1.—
Marlitt E. A bérgazda eseléd leánya. Ara	1.20
— Bagolyvár. Ara	2.—

Magyar Dekameron, 200 iró, 200 elszélése
10 kötet, egy kötet ára
 1.50 |

Egyetemes regénytár, kötve, egy kötet ára
 .50 |

Továbbá minden itt elő nem sorolt könyv eredeti áron rendelhető meg a kiadóhivatalunkban.

Megrendelésnél kérjük az összeg szíves előleges beküldését, mert utánvétel drágítja a könyvet.

Megrendelések a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

kiadóhivatalához

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) intézendők.

Az Országos Magyar Gazd. Egyesület

a lótenyésztés emelésére alakult r.-t.-gal

l. évi márczius 29., 30. és 31-én, ugyszintén május 15., 16 és 17-én

Budapesten a „Tattersall“-ban

(Külső Kerepesi-ut 17—19.,)

a keleti pályaudvarban álló oldalával szemben

luxus lóvásárokat

rendez.

Tenyésztőktől bejelentések márczius 15, illetve május 1-ig a Tattersall titkárságához intézendők, honnét kívánatra bejelentési lapok a hátlapjaikon foglalt vásár szabályzatokkal egyetemben a bejelenteni óhajtóknak készséggel megküldetnek.

A vásár katalogusai a terminusokat megelőzőleg 5 nappal kaphatók lesznek.

Május 25-én díjlovaglás és ugratás, valamint lovas tornajáték tartatik, melyre a nevezéseket stb. illetőleg az O. M. G. E. titkársága (Budapest, Köztelek) ad felvilágosításokat.

A rendező-bizottság.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. — Lebonnyolítás legrövidebb idő alatt.

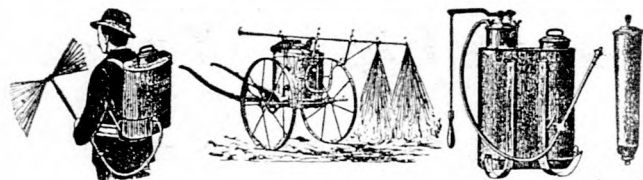
— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,

Budapest, VI., Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok, testületek és a legtekintélyesebb földbirtokosok által okmány-szerűleg ajánlva van.

Permetezőt, kihuzható légkazánnal, kocsira szerelt nagy permetezőt. — Tamaszul szolgáltató övszíjat permetezők hordásánál. Lámpát a szőlőmoly befogására. — Lövélő dárdat a szőlőmoly ellen — Szénkéneg fecskendő, kénporozót stb — Gyári áron szállít

IG. HELLER, Bécs, II., Praterstrasse 49.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítész

Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott **gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.**

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmőrlő-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Karikás János bácsi csodálatos kalandjai.

... a struczmadár szaladt velünk.

A könyv bolti ára 50 krajczár.

A Független Ujság előfizetői 35 krért

rendelhetik meg a Független Ujság kiadóhivatalánál

(Budapest, IX., Üllői-ut 25.)

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kimélték meg az európai száraz-földet és ezért egy nagy ezüstáru-gyár indítatva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munkatérő egy kis kárpótlása ellenében eladja. En meghatalmazva vagyok ezen megbízást teljesíteni. En tehát bárkinek megküldöm a következő tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 krért**; és ped g:

- 6 darab finom asztali kést, valódi angol pengével,
- 6 „ amerikai szab. ezüst veltát egy darabból,
- 6 „ „ „ „ evőkanalat,
- 12 „ „ „ „ kávéskanalat,
- 1 „ „ „ „ levesmerőt,
- 1 „ „ „ „ tejmerőt,
- 2 „ „ „ „ tojás-serleget,
- 6 „ angol Viktoria-tálca,
- 2 „ igen hatásos gyertyatartó,
- 1 „ teaszűrőt,
- 1 „ finom cukorporzó

44 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mind e fenti 44 tárgy előbb 40 forintba került s most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. — Az amerikai szab. ezüst egy kívül-belső fehérém, mely ezüst színét 25 esztendeig is megtartja, a mért szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás. Kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt, bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen diszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

alkalmi és nászajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-NAL az egy. amerikai szab. ezüst-gyárak főigényőksége
Wien, II., Rembrandtstrasse 19—17. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez **TISZTÍTÓPOR 10 kr.**

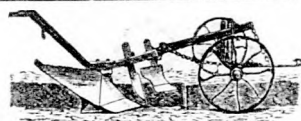
Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egészségi fém).

Kivonat az elismerő levelekből:

A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok vele elégedve, kérek még egy küldemény remek garnitúrát 6 frt 60 krért. Kolozsvár, *Báró Bánffy*.

A remek garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Lalbach, *Bartusch Ottó*, kapitány a 37. gyalogezrednél.

A küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elégedve, kérek még egy ugyanilyen küldeményt. Bozovics, *Keresztes Sándor*, főszolgabíró.

Ajánlom minden ekeversenyen

első díjakat nyert

egyetemes

ACZÉLEKÉIMET,

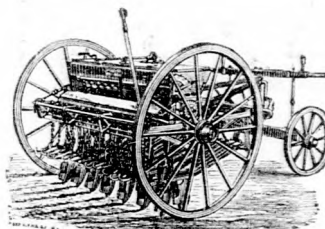
melyek anyag, kivétel s olcsó árnál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a **Melichár-féle**

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

Melichár Ferencz

cs. és kir. szab. vetőgépgyára

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

A MAUTHNER-féle
hirneves
konyhakerti és
virágmagvak

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.
Ültetés távolsága: 15—20 cm.
Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.
Pflanzweite: 15—20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

Medve védjeggyel
valamennyi nagyobb vidéki
fűszer- és vaskereskedésben kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva, a medve ábrával és a **MAUTHNER** névvel vannak jelölve, úgy a mint a rajz itt mutatja.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Több évi tapasztalat után bizonyult, hogy a világ legjobb s eddig feltűnhetetlen és legtökéletesebb, a tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a „VERMOREL“-féle valódi

ECLAIR

peronospora permetező mely eddig minden versenyénél az elsődíjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselőlet szövetkezetünknel.

Ára 20 forint csomagolással.

AUSSIGI I^a „RÉZGÁLICZ“
jegecsekben vegytiszta a peronospora elleni védekezésre a gyakorlatban eddig legjobbnak bizonyult gyártmányt és egyéb permetező anyagokat szavatolás mellett, úgy szintén „Raffia hánccsot“, legjutányosabb árban ajánlunk.

MEGJEGYZÉS.
Szőlőpermetezés céljából szövetkezetünk által szállított és igazolványunkkal ellátott rézgálicz küldeményeket a M. A. Vasutak circa 40% díjkedvezményrel szállítják.

I^a Rézgálicz 98-99°/_o

jegecsekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

**chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,**

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.